

D ů v o d y :

Žaloba se opírá o ustanovení § 1435 obč. zák. Předpokladem takové žaloby jest však nejenom, že se zamýšlený budoucí výsledek nedostavil, ale i, že důvodem žalobkynina plnění byl právě tento zamýšlený budoucí výsledek, buď výslovně slíbený, nebo z povahy právního poměru plynoucí a oběma stranám poznatelný. Bylo tedy na žalobkyni, aby prokázala, že důvodem jejího plnění byl jí tvrzený již uvedený slib, tedy jí slíbený výsledek oběma stranám poznatelný, a že tento účel jejího plnění zanikl nebo byl zmařen. Žaloba podle § 1435 obč. zák. nemůže mítí úspěch, plnil-li někdo druhému, k určitému účelu jím předpokládanému, avšak o tomto účelu se nezmínil, ani jej neoznačil způsobem příjemci poznatelným, nýbrž jen v myšlenkách se jím obíral (srv. rozh. č. 10885 a 15511 Sb. n. s.). V souzené věci bylo nižšími soudy zjištěno, že se nestal slib žalobkyni tvrzený. Tím tedy pozbyla žaloba svého podkladu, neboť, nebylo-li jí žalovanými nic slíbeno, nestalo se ani plnění se strany žalobkyně pro onen slib a pro určitý slíbený a oběma stranami poznatelný výsledek (účel). Avšak ani z povahy žalobkynina poměru k žalovaným neplyne, že žalobkyně jim dávala svou mzdu též se zřením k předpokládanému účelu, oběma stranami poznatelnému, a že účel ten tudíž označila způsobem žalovaným znatelným. Neboť není sporné mezi stranami, že žalobkyni, jejíž rodiče jsou žalovaní, bylo v letech 1928 až 1930 17 až 20 let, že si vydělávala jako tovární dělnice, bydlila u svých rodičů a dostávala od nich stravu. Poměr mezi nimi nebyl tudíž takové povahy, aby bylo lze z něho usuzovati, že dcera dává rodičům svůj výdělek nejen za to, že u nich bydlí a má stravu, ale též proto, aby jí dali výbavu a díl svého domu, bude-li se chtítí provdati, a že tento zamýšlený, ale neprojevený budoucí výsledek byl oběma stranami poznatelný. Nezáleží také na tom, že se žalovaná Josefa K. na podzim 1931 jednou vyjádřila, že žalobkyně vždy celý svůj výdělek oděvzdává rodičům a že za to dostane bytové zařízení, až se provdá, a díl na domě; neboť již podle zákona (§ 1220 obč. zák.), jsou rodiče, nemá-li nevěsta vlastního jmění, povinni dáti dcerám při jejich sňatku věno přiměřené svému stavu a jmění, takže ani takovým výrokem nebylo nic poznatelným způsobem projevono a nevyplývalo by z toho, že právě důvodem žalobkynina plnění bylo, aby dostala při sňatku od rodičů výbavu a díl domu.

Čís. 16037.

Soudní smír, sjednaný v advokátském sporu obecným zmocněncem strany (manželem), není platným exekučním titulem, třebas byl takový zmocněnec k uzavření smíru hmotněprávně zmocněn.

Smír nebyl schválen tím, že se strana nebránila povolení exekuce uvedeného smíru, nebo že její právní zástupce neodpověděl na dotaz soudu, před kterým byl smír sjednán, zda souhlasí s tímto smírem.

Žalovaná banka vedla proti žalobkyni exekuci nucenou dražbou domu čp. 347 v M. B., patřícího žalobkyni, na základě smíru uzavřeného u krajského soudu obchodního v P. dne 17. října 1933. Žalobkyně tvrdí, že uvedená exekuce jest nepřipustná, ježto řečený smír není proti ní exekučním titulem, neboť smír ten nepodepsala, ani nikdy neschválila, a Vilém T., který smír jejím jménem sjednával, nebyl k tomu zmocněn. Ani její právní zástupce, vystupující ve sporu, v němž byl smír sjednán, ač k tomu byl vyzván usnesením soudu, nepředložil plnou moc pro Viléma T. a neprohlásil, že jménem žalobkyně se smírem souhlasí, ježto žalobkyně souhlasu k tomu nedala. Mimo to žalobkyně přednesla, že pohledávka exekučně vymáhaná zanikla zaplacením. Domáhá se proto výroku, že dotčená exekuce jest nepřipustná a že se zrušuje. Žalovaná banka namítla mimo jiné, že Vilém T. byl při uzavření smíru zmocněncem žalobkyně, že při ústním jednání u krajského soudu obchodního v P. dne 17. října 1933, kdy se právní zástupce žalobkyně nedostavil, výslovně prohlásil, že má plnou moc od žalobkyně k sjednání smíru. Žalobkyně dodatečně nikdy nijak nedala najevo, že se smírem nesouhlasí přesto, že na základě řečeného smíru bylo proti ní později vedeno několik exekucí, naopak konala menší splátky a prostřednictvím svého právního zástupce žádala o splátky. Jedna exekuce na základě tohoto smíru byla přímo na žádost žalobkyně dokonce vedena na svršky, které byly v klenotnickém krámkě Ludvíka V. v P. a o nichž žalobkyně tvrdila, že jsou jejím vlastnictvím a že jejich zabavením dosáhne žalovaná realizace ve svůj prospěch. Prostřednictvím svého právního zástupce žádala také za odklad exekuce. Žalované bylo kanceláří krajského soudu obchodního v P. vydáno vyhotovení smíru s doložkou vykonatelnosti, takže plná moc Viléma T. musela být založena. Vyličeným jednáním žalobkyně nepochybně aspoň dodatečně mlčky smír schválila. Soud první stolice, uznáv zčásti podle žaloby z důvodů zaplacení částky 2.821 Kč 35 h, jinak žalobu zamítl a v otázce, o niž tu jde, uvedl v důvodech: Nejprve jest se zabývatí otázkou platnosti smíru, o nějž jde. Jest sice prokázáno, že podmínky smíru nebyly splněny, zejména, že nebyla předložena plná moc Viléma T., že Vilém T. nebyl k tomuto smíru zmocněn, neboť k sjednání smíru bylo podle § 1008 obč. zák. potřebí zvláštního zmocnění. Jest však prokázáno, že vykázaný právní zástupce tehdejší žalované Dr. K. byl o obsahu smíru zpraven pod sankcí, že, nevyjádří-li se do konce října 1933, bude soud míti za to, že jako právní zástupce Boženy T. (nynější žalobkyně) souhlasí jejím jménem se smírem. Dr. K. smír neodvolal a tím mlčky smír schválil ve smyslu § 863 obč. zák. jako právní zástupce Boženy T., který jedině byl oprávněn zastupovati tehdejší žalovanou se zřetelem na to, že šlo o spor advokátský (§ 27 c. ř. s.) takže se původně formálně nesprávně sjednaný smír stal pro strany závazným. O d v o l a c í s o u d nevyhověl dovolání.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání a změnil rozsudky obou nižších soudů v napadené části, prohlásil exekuci i co do další částky za nepřipustnou.

D ů v o d y :

Provádějíc dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 č. 4 c. ř. s.), vychází žalobkyně z předpokladu, že smír sjednaný dne 17. října 1933 ve sporu Cs III a 191/33 krajského soudu obchodního v P. Vilémem T., manželem nynější žalobkyně, s Pozemkovým ústavem v O., byl řádně uzavřen, že je však neplatný, ježto nebyla splněna podmínka, na kterou byla vázána jeho účinnost, že totiž nebyla zástupcem tehdejší žalované Boženy T. předložena plná moc Viléma T. o jeho oprávnění k sjednání řečeného smíru. Žalovaná banka naproti tomu zastává v dovolací odpovědi názor, že se původně pro formální vadu neplatný smír stal platným, ježto nynější žalobkyně i její tehdejší zástupce jej dodatečně mlčky schválili. S uvedeným názorem dovolatelky nelze souhlasiti. V advokátském sporu (§ 27 c. ř. s.) — a o takový tu šlo, — nemůže do jednání vstoupiti obecný zmocněnec a nemůže proto ani uzavřítí soudní smír, který by mohl býti exekučním titulem (§ 1 č. 5 ex. ř.), třeba by byl jinak oprávněn k uzavření mimosoudního smíru. Nebyl proto Vilém T. podle civilního řádu soudního vůbec oprávněn k jakémukoli dispositivnímu úkonu ve sporu Cs III a 191/33 krajského soudu obchodního v P., tedy ani k sjednání smíru, a to ani tenkrát, kdyby jej manželka (tehdejší žalovaná) skutečně byla k sjednání smíru hmotněprávně zmocnila, neboť první podmínkou, aby jednající mohl ve sporu sjednati soudní smír, jest, aby byl oprávněn jednati samostatně před soudem, a takové oprávnění neměl Vilém T. ve sporu, o který zde šlo. Vilém T. nemohl v advokátském sporu vystoupiti ani jako zákonný zástupce manželčin (§ 91 obč. zák.) a uzavřítí za ni smír, zejména když manželka již udělila plnou moc advokátovi a učinila tak o svém zastoupení jiné opatření. Nebyl tedy smír, podle něhož je vedena proti žalobkyni exekuce, sjednán formálně platně tak, aby mohl býti považován za platný exekuční titul, nehledíc ani k tomu, že nebyla splněna podmínka jeho účinnosti, že totiž nebylo předložena plná moc Viléma T. o jeho oprávnění k sjednání smíru. Jde tedy o to, zda se takto sjednaný smír mohl státi platným exekučním titulem proto, že se právní zástupce tehdejší žalované nevyjádřil ve lhůtě dané mu usnesením ze dne 17. října 1933 č. j. Cs III a 191/33-19 krajského soudu obchodního v P., zda se smírem souhlasí, ač bylo v usnesení řečeno, že nevyjádří-li se, bude předpokládán jeho souhlas se smírem po případě zdali žalobkyně sama svým chováním smír neschválila. Dovolatelka popírá, že by byla smír schválila, a popírá i oprávnění soudu činiti dotaz na právního zástupce, jak ve sporu Cs III a 191/33 krajského soudu obchodního v P. byl učiněn. Podle názoru nejvyššího soudu se smír vadně uzavřený nestal platným exekučním titulem, neboť dotčené jednání tehdejšího právního zástupce nynější žalobkyně a chování nynější žalobkyně samé po sjednání smíru nemohly zhojiti původní neplatnost smíru jako exekučního titulu. Podstatnou náležitostí soudního smíru jako exekučního titulu je totiž jeho sepsání a podpis před soudem, při čemž musí míti soudce, před kterým smír byl sepsán, úplnou jistotu, že smír je pravou a svobodnou vůlí stran (§ 204 c. ř. s., rozh. č. 882 Sb. n. s.). Na takovou vůli nelze ovšem v souzeném případě bezpečně usuzovati z konkluzí.

dentních činů žalobkyně po smíru. Žalobkyně jako dlužnice mohla mít zcela jiné důvody, proč se nebránila proti exekucím, povoleným podle smíru, jehož platnost nyní napadá, a neplatnost povolení exekuce nemůže býti zhojeno tím, že se exekvovaný exekuci nebrání a že tak se stane, že povolení exekuce nabude právní moci (§ 39 ex. ř.). Ani skutečnost, že se právní zástupce nynější žalobkyně nevyjádřil na usnesení krajského soudu obchodního v P. ze dne 17. října 1933, nemohla mít v zápětí platnost smíru z důvodů právě uvedených, a též z těchto dalších důvodů: Civilní řád soudní ukládá sice stranám a právním zástupcům povinnost k jednání za tím účelem, aby spor nebyl protahován a zneumožňován, a zná proto široce rozvětvenou instituci procesního zmeškání (§§ 396, 196, 156 a j. c. ř. s). V mlčení právního zástupce nynější žalobkyně a v jeho neodpovědění na usnesení krajského soudu obchodního v P. ze dne 17. října 1933 nelze však spatřovati takové zmeškání. Při zmeškání musí jíti o zmeškání nějakého procesního úkonu upraveného civilním řádem soudním. O takový procesní úkon tu však nešlo, když civilní řád soudní nemá obecného ustanovení obdobného § 56 ex. ř. neb § 26 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. Bylo proto usnesení krajského soudu obchodního v P. ze dne 17. října 1933 vydáno bez zákonného podkladu a jestliže na takové usnesení právní zástupce strany neodpověděl a ani si do něho nestěžoval, nelze z jeho mlčení činiti pro formální platnost smíru jako exekučního titulu žádné závěry, ať již právní zástupce tak učinil z jakéhokoli důvodu. Není proto rozhodující ani chování žalobkyně při jednání s jejím právním zástupcem o odpovědi na usnesení krajského soudu obchodního v P. ze dne 17. října 1933. Neplatnost smíru vadně uzavřeného nebyla tedy zhojena, a musela proto exekuce podle něho proti žalobkyni vedená býti prohlášena dle § 39 č. 5 ex. ř. za nepřipustnou.

Čís. 16038.

Provozuje-li dlužník svůj podnik v obvodě jiného soudu než toho, v němž má své bydliště (sídlo), jest místně příslušný pro rozhodnutí o návrhu na vyhlášení konkursu na prvním místě ten krajský soud, v jehož obvodě jest provozován podnik. Podnikem ve smyslu § 65, odst. 2, konk. ř. jest míněn hospodářský střed úpadcovy výdělečné činnosti.

(Rozh. ze dne 16. dubna 1937, Nd I 174/37.)

Nejvyšší soud rozhodl o návrhu firmy V. O., akc. spol. v Praze, aby byl rozhodnut záporný spor o místní příslušnost k rozhodování o jejím návrhu na uvalení konkursu na jmění dlužnice »K.«, akciová společnost v Bratislavě, jenž vznikl mezi krajským soudem v Bratislavě a krajským soudem v Českých Budějovicích, tak, že místně příslušným jest podle § 65, odst. 2, konk. ř. krajský soud v Českých Budějovicích.

Důvody:

Krajský soud v Bratislavě usnesením ze dne 27. února 1937 odmítl návrh firmy V. O., akc. spol. v Praze, na uvalení konkursu na jmění dlužnice »K., akciová společnost v Bratislavě« pro svou místní nepří-